

JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1853.

Zaterdag 22 Januarij.

N^o. 6.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* f 12.50
" " " " *Java* " 15.—
" " " " *Buitenbesittingen* " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met derzever herhaling is zestig duiten voor de vijf woorden, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS, DE GOVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË, Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten.

Dat Hij: Gelet hebbende op I. art. 55, 81, 144 en andere van het reglement op de strafvordering voor de raden van justitie op Java en het hoog-gerechts-hof van Nederlandsch-Indië. II. art. 431 van het reglement op de uitoefening der policie, de burgerlijke rechtspleging en de strafvordering onder de inlanders en de daarmede gelijk gestelde personen op Java en Madura. III. De publicatie van 10 Mei 1851 (staatsblad no. 23 en 27). Heeft goedgevonden en verstaan: Het instandhouding van het besluit van 25 October 1851 no. 3 (staatsblad no. 58), en met intrekking, voor zoo veel nodig, van art. 1 van de resolutie van 27 November 1830 no. 28 (staatsblad no. 47); Vast te stellen het volgende

TARIEF ter regeling der schadeloosstelling voor Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, die als getuigen door eene Europeesche of Inlandsche regterlijke autoriteit, in strafzaken worden opgeroepen.

Art. 1. Aan Europeanen en daarmede gelijk gestelde personen, die in strafzaken, op last van den regter of op eene dagvaarding van het openbaar ministerie, zijn verschenen, hetzij om getuigenis af te leggen, hetzij om op eenige andere wijze den regter voor te lichten, zal op hun verzoek, eene schadeloosstelling worden verleend.

Art. 2. Het bedrag der schadeloosstelling wordt begroot door den voorzitter der rechtbank voor welke hij, die daarop aanspraak maakt, verschenen is, en buiten dit geval, door den met regtsmacht bekleedde ambtenaar, voor wien de verschijning heeft plaats gehad.

De ambtenaar, die begroot heeft, is aansprakelijk voor alle afwijking of verkeerde toepassing der hierna volgende bepalingen, behoudens zijn verhaal op hem, ten wiens behoeve de begrooting geschied is.

Art. 3. De acte, waarbij de begrooting heeft plaats gehad, zal door den bevoegde ambtenaar, ten verzoeken van den belanghebbende, van het *reel* betaling worden voorzien.

Op dezelfde acte zal ook de kwitantie gesteld, en zij bij de betrekkelijke kas verantwoording moeten overgelegd worden.

Art. 4. De getuige of deskundige in strafzaken heeft aanspraak op een reisvergoeding van minder dan twaalf palen afstands van de plaats, waar zijne verschijning gevorderd wordt, op vergoeding der kosten van een huurrijtuig.

Art. 5. De getuige of deskundige, woonachtig op twaalf palen afstand of meer van de plaats zijner oproeping, geniet, zoo voor als teruggreis, het kosteloos gebruik van postpaarden, behoudens het verhaal van den lande op den beklagde in geval van verdeling.

Art. 6. De getuige of deskundige is echter tot onmiddellijke betaling verplicht, bijaldien hij zich, behalve door één of twee bedienden, ook door andere personen, die geen regt op het kosteloos gebruik van postpaarden hebben, in zijn rijtuig heeft doen vergezellen.

Art. 7. De getuige of deskundige, die naar een ander eiland dan dat, waarop hij woonachtig is, is opontboden, heeft aanspraak op vergoeding der noodzakelijke kosten van scheeps-overtogt heen en terug, onder dien verstande echter, dat voor den overtogt van en naar die plaatsen, tusschen welke eene stoomvaartdienst bestaat, de vergoeding nooit de som zal mogen te boven gaan, welke op die stoombooten door passagiers der eerste klasse wordt betaald.

Art. 8. Onverschillig of de reis over zee dan wel over land volbragt wordt, worden aan den getuige of deskundige, woonachtig op het eiland waar de oproeping geschied is, tot bestrijding van de gezamenlijke kosten der heen- en teruggreis, over elken paal afstand tusschen zijne woonplaats en de plaats zijner verschijning, zestig duiten toegelegd.

Art. 9. Bij de berekening van dien afstand, volgt de regter de door de regering vastgestelde afstandswijzers, en waar deze ontbreken, de opgaven van het hoofd des bestuurs ter plaatse waar hij gesteld is.

Art. 10. De getuige of deskundige, die naar een ander eiland dan dat, waarop hij woonachtig is, is opontboden, heeft aanspraak op vergoeding der noodzakelijke kosten van scheeps-overtogt heen en terug, onder dien verstande echter, dat voor den overtogt van en naar die plaatsen, tusschen welke eene stoomvaartdienst bestaat, de vergoeding nooit de som zal mogen te boven gaan, welke op die stoombooten door passagiers der eerste klasse wordt betaald.

Art. 11. Verplicht om een gedeelte zijner reis over land af te leggen geniet hij tevens het vrij gebruik van postpaarden, en worden hem de reiskosten over dat aldus afgelegden afstand naar het voorschrift van art. 6 te goed gedaan.

Ambtenaren en particuliere personen, in de bij dit en andere artikelen bedoelde gevallen, reizende als getuigen of deskundigen, worden niet beschouwd als gouvernement's passagiers; op hen zijn mitsdien niet van toepassing de speciale tarieven, volgens welke, voor den overvoer van gouvernement's passagiers en goederen over zee, minder betaald wordt dan voor particulieren.

Art. 8. Van den dag af, voorafgaande aan dien, op welchen de verschijning des getuigen of deskundigen gevorderd wordt, tot en met den dag, volgende op dien waartoe het hem vergund wordt te vertrekken, zal eene som van acht guldens 's daags wegens verblijfskosten worden toegelegd.

Art. 9. Aan den getuige of deskundige, bedoeld in art. 7, zal daarenboven eene som van vijf guldens kunnen worden te goed gedaan voor elken dag, dien hij zal aanbrengen in de noodzakelijkheid geweest te zijn, langer dan den in art. 8 vermelden tijd, op het eiland, verwaarts hij was opontboden, te vertoeven.

Art. 10. Het tijdsverlies, vermeld in het slot van art. 4, wordt berekend over de dagen, waarin de reis des getuigen of deskundigen, zonder onnoodig verwijl, had kunnen zijn volbragt, en over die, gedurende welke hem verblijfskosten, naar art. 8 en 9, worden te goed gedaan.

De vergoeding deswege regelt zich naar den stand en het maatschappelijk beroep des getuigen of deskundigen, en bedraagt niet minder dan twee en niet meer dan vijf guldens 's daags.

De begrooting van dit bedrag, zoo wel als van het getal dagen, is geheel aan den regter overgelaten.

Art. 11. De helft der reiskosten, waarop een getuige of deskundige aanspraak heeft, zal hem, op zijn verzoek, door het hoofd van het plaatselijk bestuur zijner woonplaats in voorschot kunnen worden verstrekt.

Hiervan wordt aantekening gehouden op de acte van dagvaarding, die te allen tijde bij een verzoek om schadeloosstelling zal moeten worden overgelegd.

Art. 12. De getuige of deskundige, welke in strafzaken door den beklagde wordt gedagvaard, kan te sover dezen gelijke aanspraken op schadeloosstelling, gebruik van postpaarden en voorschot doen gelden, als welke bij de voorgaande bepalingen aan getuigen of deskundigen, op last van den regter of het openbaar ministerie opgeroepen, is toegekend.

Art. 13. Dit tarief is van geen toepassing op militairen in werkelijke dienst, die als getuigen of deskundigen worden opgeroepen. De regelen, tot hiertoe bij de bepaling der aan hen toe te kennen reis- en verblijfskosten gevolgd, hebben voorloopig in werking.

En opdat niemand hiervan overtuigd zijnde, zal deze worden gepubliceerd, waar zulke te gebruiken is, en voortaan worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de *Javasche Courant*.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien, ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Staatsblad 1853, No. 1. Gegeven te Buitenzorg, den 15den Januarij 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

Benoemingen.

De algemeene sekretaris mr. A. Prins vertrekt als gouvernement's-kommissaris naar de Westers-afdeeling van Borneo. Gedurende deze kommissie, is de waarneming der functien van algemeenen sekretaris opgedragen aan den eersten adjunct-sekretaris van het gouvernement E. de Waal.

Civiel Departement.

VERLEEND: Een tweejarig verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid, aan W. L. H. Brocks, sekretaris der residentie Tagal.

BENOEMD: Tot lid in den raad van justitie te Samarang, mr. L. J. J. Veroniet, ambtenaar op nonactiviteit, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatst officier van justitie bij den raad van justitie te Amboina.

Tot 1 kommissie ten bureele van den directeur-generaal van financiën R. J. W. MacGillivray, thans 2 kommissies bij hetzelfde.

Tot civiele gezaghebber in de Zuider-afdeeling van Borneo. K. W. Tiedke, thans 2 gezaghebber bij de dienst der gouvernement's schoeners en kruisbooten. Tot zoutverkoop-pakhuismeester te Ngawie (Madjoen), J. A. Anthoent, thans klerk op het bureau van den assistent-resident van Ngawie.

AANGESTELD: Tot makelaar te Batavia, de heer C. Tausent, boekhouder bij de te Batavia gevestigde firma van Ommeren, Rueb & Co.

TOEGEVOEGD: Aan den gouvernement's-kommissaris voor de Westers-afdeeling van Borneo, de ambtenaar op wachtgeld H. van de Wall, laatstelijk civiel gezaghebber van Kotei en ter Oostkust van Borneo.

Advertentien. Vertrek van den Landmail.

De directeur der produkten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 28sten dezer, des namiddags ten één ure, bij het postkantoor te Weltevreden gesloten zullen worden de brievenpakketten, bestemd om te worden verzonden naar Singapore, en van daar, per landmail, naar Europa; zullende de sluiting der postpakketten, bestemd voor Banka, Palembang en Riouw, plaats vinden op Donderdag den 27sten dezer. BATAVIA, den 11den Januarij 1853. De Directeur voornoemd, DE VEER.

De resident van Tagal maakt bekend, dat op 4 Februarij 1853, des morgens ten 9 ure, in den dalm van den regent aldaar, eene publieke uitbesteding zal worden gehouden van het gewoon onderhoud gedurende 1853 der civiele gebouwen, waterstaatwerken en bruggen in die residentie, gelijk mede van het doen van zware reparatien aan de controleurswoning te Brebes.

Vendutien.

Op Maandag 24 Januarij, ten huize van den veedelgestrengen heer J. N. Olijos, op Noordwijk, door gebroeders Rosalie & Co., van mahonie- en andere houten meubelen; voorts uitmuntend gedresseerde hard loopende wapenpaarden, een perfect bastaard rijpaard, wagentuigen, rijtuigen, enz.

Op Dinsdag 25 Januarij, voor het commissiehuis van John Prijos & Co., van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijuwaden, eene groote partij Amerikaanse tuin- en wipstoelen, 37 kisten roode wijn in Frankrijk afgetapt, van de merken Château Lafitte en Château Latour, enz., enz.

's Avonds van 7 tot half 10 ure, in de Harmonie, door Langé en de van eene keurige verzameling belangrijke Hollandsche, Fransche en Engelsche boekwerken, waarvan de catalogus wordt rondgezonden.

Op Woensdag 26 Januarij, in het lokaal de Zon, op Molenvelt bij de Prinsenaan, door den makelaar E. S. Voute, van eene wagenverhuurderij, meubelen, paarden, wagens, enz. En om 10 ure, twee steenen huizen, gelegen in het westerveld, blok III deel 4, no. 333, bij de verponding no. 4581, beiden verhuurd voor f 10 per maand.

Op Donderdag 27 Januarij, voor het commissiehuis van A. van Ommeren en co. van diverse negotiegoederen, En ten 10 ure, prociës: eenige vastigheden, waarvan de verkoop-conditien ter inzage bij het vendukantoor zijn gedeponeerd.

Op Vrijdag 28 Januarij, voor het commissiehuis van Munder, van wagens, bendies, paarden, diverse huismeubelen, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. En

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor een der recherche-pakhuizen door A. van Ommeren en co. van diverse beschadigde goederen.

Op Zaterdag 29 Januarij, des morgens ten 10 ure, in het lokaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement, van eene hoeveelheid van 40,000 Mexikaansche dollars, en zulks bij kavelingen van 1000 stuks.

Nagelaten Boedels.

De weeskamer te Batavia belast met het sequestraat, roept bij advertentie van 18 Januarij 1853 op, de belanghebbenden bij de insolvente boedels van wijlen Jean Lesire Muller, van wijlen de chinezen Tan Anjie, Tan Sangano, Kheo Siandjien, en de chinezen Khouw Boentjouw, Jong Atjan, Jong Sianglien, en Tjia Kim-long, om het hun, krachtens vonnissen van den raad van justitie en de daarnaar gemaakte verdeling, toegewezen, te komen ontvangen binnen drie maanden, tegen kwitantie en cautie de restitueendo; en

Bij advertentie van 20 dezer, al degenen welke iets te verderen

DE ZEELEEUWEN-KLUB. (vervolg.) Te Lewis aangekomen bezochten de zeeleeuwen de kust, om de plaats in oogenschouw te nemen. De Heer Smithson had hen niet misleid; als was daar bijeen; waternival en afgrond — Maalstroom en Niagara. Tusschen twee loodrechte rotsen van gelijke hoogte worstelde een bruisende stroom; gekneld en gedrongen schoot hij warrelend voort, wit van schuim, als een verwonnen worstelaar, die van verlangen brandt den aanval te hervatten, en stortte van eene tamelijke hoogte met veel geraas neder, en voorwaarts naar zee. Toen de zeeleeuwen dit heerlijk oord in verrukking hadden beschouwd, gebruikten zij hun avondmaal en deden 't. als gewoonlijk, eer aan; terwijl zij over hunne heldendaden breed uitweidden. Onder het nageregt werden de bepalingen van het gevecht voor den volgenden dag geregeld. Op een te geven teeken moesten de strijders zich van de rotsen werpen, elkander in het midden van den stroom ontmoeten, en daar bestrijden met al de middelen, welke beleid, list en kracht hun aan de hand zouden geven. Overwonnen zou hij zijn die het eerst den oever betrad of wijkend den ingang der kreek overschreed. Des anderen daags ging de zon schitterend op; de waternival vertoonde bij de komst van het gezelschap een prachtig schouwspel. Boven het schijnbaar kristallen

gordijn des vallenden waters, zweefde eene digte wolk van spattend schuim; er stond een regenboog, die den afgrond als met eene glorie van hemellicht omringde.

Het is echter zeer waarschijnlijk, dat de kampvechters niet veel oplettenheid aan dit prachttooneel betoonden. Zij maten met het oog de hoogte van den sprong, dien zij te doen hadden, en schenen er niet door afgeschrikt. De Markies kon niet terug, want zijn geheele bezitting hing er aan, en LANGEL scheen door een onwederstaanbaar vermogen gejaagd te worden. Hij staarde met ongeduld in de diepte, en zijn blik wierp vlammen uit, zoo dikwerf hij dien van zijne wederpartij ontmoette.

De wedders van LANGEL gingen nu, met hunnen kampvechter aan 't hoofd, de kreek om en vertoonden zich welhaast aan de overzijde, tegenover die voor ST. JORDAN, welke den Markies omringden. Daar men om het geraas van den waternival niet anders dan door teekenen kon handelen, zwaaiden twee der kommissarissen, daartoe gekozen, te gelijk met hunne witte zakdoeken, en de beide kampioenen deden gelijktijdig den sprong. Zij verdwenen in de diepte van het bruisende water; doch na weinig oogeblikken zag men hen op een afstand weder boven komen.

Gelijk zij den sprong wederzijds even moediglijk hadden gedaan, zoo gingen zij ook even onverschrokken

op elkander af; na, als bij onderlinge overeenkomst, een eindweegs met den stroom te zijn afgezwoomen, om meer ruimte te hebben.

Nu ving de kampstrijd aan. Het was een tweegevecht zoo als 't kon en moest zijn tusschen twee zeeleeuwen, zoo sterk, en zoo goeefend en ervaren, dat geen zwemmer zich herinnerde ooit hunne wedergaden te hebben gezien. Men wist niet wat méer bewondering verdiende, of het beleid en de snelheid der aanvallen, of de behendigheid met welke zij werden ontweken of vruchteloos gemaakt. Zoo als de kampioenen daar in allerlei houdingen en wendingen elkander bestookten; nu duikende, dan weder als geheel uit het water oprijzende, schenen zij meer tot de zee dan tot het land te behooren. De toeschouwers trippelden en huppelden van vermaak, en schreeuwden en klaptten in de handen van geestdrift. De uitlag bleef steeds onzeker; maar eensklaps, en wel in een zeer belangwekkend oogenblik der worsteling, kwam er een nevel op, die tot een mist verdikte; en zich als een gordijn over het tooneel uitspreidde, zoodat de teleurgestelde getuigen niets meer konden waarnemen van hetgeen er verder gebeurde.

Ook de strijders verloren elkander een wijl uit het oog. Toen de ST. JORDAN dit scherm van damp tusschen hen en de aanschouwers bemerkte, riep hij met de oer-

... dan wel verschuldigd zijn aan de boedel van wijlen F. C. Lucas, in leven assistent 2 klasse bij den handel op Japan, J. C. Kieck, E. S. H. Hegner, F. Steunen en F. E. Schults, particulieren, om binnen drie maanden aangiften of betalingen te doen.

De agenten der Samarangse boedelkamer te Babeloengoe roepen bij advertentie van 9 Januarij jl. de debiteuren en krediteuren in den boedel van wijlen *Sech Achmat bin Talip Atas* op, om binnen drie maanden aangiften of betalingen te doen.

Vertrekkende Personen.

Weduwe Berger geb. Polgrom; generale gemachtigde A. F. Lens, te Batavia.

Kapitein F. Crena en echtgenoot.
J. van Maanen verlaat voor eenigen tijd Java.
Luitenant-kolonel H. F. D. Odijk en echtgenoot repatriëren.
Sloot Senior naar Nederland; gemachtigde Sloot Junior.
G. N. Buijn en H. Baud.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 17 tot en met 20 Januarij 1853.

Marine Hotel. E. Bargman, van Rotterdam. — M. van der Putte, van idem. — J. van Hork, van Tagal. — J. B. Baak, van de reede. H. A. Thepass, van idem. — Abrahams jr., van Amsterdam. H. J. Staverman, van idem.

Motel der Nederlanden. Van der Pant, van Buitenzorg. — J. J. Groes en familie, van Weltevreden. — H. Nolthee, van Rotterdam. D. Noordergraaf, van Macao.

Motel Willem II. J. Koch, uit het Hotel der Nederlanden.

Motel Weltevreden. J. D. Karpesteyn, van Onrust. — B. N. Bindekamp Gille, van idem. — O. E. Heijdorn, van Bantam. — A. F. Pratie, van idem.

Rotterdamsch Motel. J. L. Adam, van Singapore. — F. H. J. van Munster, van Bandong. — Storck de Gelder, van de reede. F. H. W. van de Velde en echtgenoot, van Onrust.

BATAVIA.

Op den 21 dezer is Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië met Mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg van Buitenzorg alhier aangekomen.

— Bij een onzer bekenden zagen wij dezer dagen de lijst van inschrijving op de aandeelen in de geldleening tot daarstelling van een gezondheids-*établissement* te Gadok, waarover wij in No. 33 (dd. 1 Dec. jl.) van ons Blad gesproken hebben.

Het is ons een genoegen te kunnen mededeelen, dat deze onderneming zeer veel medewerking ondervindt. De dertig aandeelen der leening zijn reeds geplaatst en wij vinden daarin een ontegensprekelijk bewijs, dat de noodzakelijkheid eener zoodanige inrigting algemeen en dringend gevoeld wordt.

Het is te hopen, dat deze inrigting nu spoedig tot stand zal komen. Velen zien daarna uit met reikhalzend verlangen, als naar het eenige middel van herstel. Moge het middel niet te laat komen.

— Wij zijn in staat gesteld omtrent de ontdekking van den diefstal, waarvan wij in nummer 4 van ons Blad (dd. 15 dezer) melding maakten, nog mededeelen, dat de eigenlijke ontdekker is geweest een lijfdegen van den heer****

Deze had zich, uit eigene beweging naar het pandje van Bazaar Seren begeven en boerde aldaar de binnentredenden af. Ook de reeds genoemde Inl. fuselier Kertodjojo trad daar binnen. de slaaf volgde hem op den voet, zag hem vier sarongs, die hij als zijnen meester toebehoorende herkende, te pand aanbieden, greep dezelven met de eene en ontrukte hem met de andere hand het jupon en politiemuts, waarop hij hem met behulp van twee andere Inlanders dadelijk knevelde en naar den schant der politie op Bazaar Baroe bragt.

Kertodjojo bekende den diefstal reeds onderweg en dat hij dezelven niet alleen gepleegd heeft, zoude, zegt men, bewezen zijn, aangezien meerdere goederen, bij anderen, mede inlandsche soldaten, gevonden zouden zijn. Een der koffers is in de rivier digt bij de sluisbrug opgevischt.

— Op den 19 dezer heeft de raad van Justitie alhier den persoon van A. H. Dionisius, opziener in de steenkolenmijnen te Pengearong, in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo (Bandjermassin), schuldig verklaard aan de misdaad van moedwillige verwonding gepleegd op den administrateur der mijnen, de heer H. von Gaffron, en ten gevolge van dien hem veroordeeld tot vijf jaren gevangenis.

De eisch van den officier van Justitie bij dien raad in deze zaak is geweest: schuldig verklaring aan poging tot moord en veroordeeling tot vijftien jaren tuchhuisstraf, voorafgegaan door te pronkstelling onder de galg en gevolgd door verbanning voor altijd uit deze gewesten.

— In de Javasehe Courant van heden leest men, dat te Toelong Agong, hoofdplaats der afdeeling Ngrowo; residentie Kediri, op den 7den jl. de onlangs aldaar gebouwde school voor de Inlandsche jeugd is geopend

en tevens de commissie geïnstalleerd, die met het toezicht daarover is belast.

Die gebeurtenis heeft met de meeste plegtheid plaats gehad in het schoolgebouw, alwaar zich de ambtenaren, Europeesche ingezetenen en Inlandsche hoofden des morgens tot dat einde vereenigd hadden.

In korte maar tevens doeltreffende woorden schetste de resident van Kederie, President der commissie, de belangstelling van het Gouvernement in de zedelijke ontwikkeling en vorming van den Javaan en de verwezenlijking van aller geliefkoosd denkbeeld om ook in die residentie een zoodanige school op te rigten; herinnerde in dank de krachtige ondersteuning en medewerking der verschillende regenten om dat doel te kunnen bereiken; installeerde de commissie en maande de voor de school bestemde kinderen, 83 in getal, aan tot ijverig leeren, met de uitdrukking der hoop dat de tot stand gebrachte school onder den zegen des Allerhoogsten aan de verwachting beantwoorden en rijke vruchten dragen mogt.

De Inlandsche geestelijkheid zegende het gebouw volgens Mahomedaansche geloofsbelijdenis in, waarna door de leden der commissie en de ingezetenen ten huize van den Assistent Resident gebruik gemaakt werd van een voortreffelijk ontbijt, de Inlandsche hoofden op de passeerbaan werden onthaald en de bevolking den ganschen dag genoeglijk kon doorbrengen, door bijwoning of deelneming aan Inlandsche spelen en vermaken van verschillende aard.

De Javasehe Courant eindigt met te zeggen: Niet onopgemerkt is het gebleven, de plegtstatische wijze waarop de opening is geschied, en die een goeden indruk gemaakt en de bevolking overtuigd heeft, dat in de zaak meer dan gewoon belang gesteld wordt; zijnde het overigens verblijdend en een der aanteekening waardig verschijnsel, dat de Inlandsche hoofden, zonder onderscheid, en ook de geestelijkheid, er hoogen prijs op hebben gesteld aan de plegtheid persoonlijk deel te hebben mogen nemen.

— Wij lezen het volgende bericht in het overland register.

Hongkong 27 December 1852.

(overgenomen uit het Hongkongs register 21 December.)

De Amerikaansche bark *Eureka* van *San Francisco*, gezagvoerder *Parge*, kwam in augustus jl. van de Fejee eilanden te Guan aan en verliet Hongkong in het begin van September. Kort daarna beliep die bodem een zwaren typhon en stelde koers naar de Molukken, doch aldaar geene gelegenheid vindende om te vertimmeren, zoo werd het schip afgekeurd, de lading naar Makasser gezonden en aldaar overgescheept in de Nederlandsche bark *Jane Serina*. Het schip de *Sir George Pollock* van *San Francisco* berigt nu, dat genoemd Nederl. schip een dag na denzelfden Hongkong zou verlaten, doch dewijl sedert niets van hetzelfde is gehoord, zoo wordt verondersteld, dat het in den typhon van September is verongelukt.

Wij weten niet wat aanleiding tot die verwarde mededeeling en daaruit voortvloeiende zonderlinge veronderstelling heeft kunnen geven, doch kunnen gerust verzekeren, dat de *Jane Serina*, welk schip gevoerd wordt door den heer C. Brodie, niet in een typhon van September kan zijn verongelukt, dewijl die bodem den 16 September A. P. van Batavia naar Soerabaya vertrokken is, van daar naar Makasser is gezeld en die plaats eerst den 19 November heeft verlaten om zich naar *Sanghae* in China te begeven.

— Men meldt van Buitenzorg:

In den namiddag van den 20sten dezer, heeft Z. E. den Gouverneur Generaal, met de meeste belangstelling, de belangrijke verzameling van mineraliën van den heer C. de Groot, ingenieur voor het mijnwezen in Nederlandsch-Indië, thans te Buitenzorg woonachtig, in oogen-schouw genomen. Dit bezoek is een bewijs, dat Zijne Excellentie doordrongen schijnt te zijn van het groote nut, dat eenmaal het mijnwezen in Nederlandsch-Indië stichten kan.

— Bij het ter perse leggen dezer Courant, 's middags ten een ure, was de post van Java nog niet aan het medewerkend Postkantoor in de stad aangekomen.

NEDERLAND.

's Gravenhage, 23 November. Het heeft H. M. de koningin goedgunstig behaagd aan de directrices der verloting van dameshandwerken enz., ten voordeele der armen te Amersfoort, tot dat einde een prachtig geschenk te doen toekomen.

— H. M. de koningin-moeder heeft, ten behoeve van de nagelaten betrekkingen der negen verongelukte zeelieden te Hellevoetsluis, eene gift van f 200 geschonken.

Aan de vrouwen-vereeniging van liefdadigheid, te Woerden, heeft H. M., even als vroeger, eene som van f 50 toegekend.

Leeuwarden, 20 Nov. Naar wij vernemen, is dezer dagen bij de diakonie der hervormde gemeente alhier eene som van f 1000 van eenen onbekende ontvangen,

ten einde die te doen strekken tot vermeerdering van het fonds, waarvan de inkomsten bestemd zijn om de jaarde onvermogene leden der gemeente, van ongesproken gedrag, buitengewoon te ondersteunen. Het fonds is door denzelfden onbekenden menschenvriend gesticht, door ook reeds gedurende drie vorige jaren telkens f 1000 daartoe af te zonderen.

— In het laatst dezer, of in het begin der volgende maand, zal te dezer stede een concert worden gegeven, ten behoeve der nagelaten betrekkingen van de verongelukte zeelieden te Hellevoetsluis.

— Onder den naam van Anastatischen druk is, vooreenige jaren reeds, door zekeren Rudolph Appel (waar de kunst uitgevonden, om van elk gedrukt stuk, elk plaat zoo vele afdrucken te maken, als men verkieft, waarvan ieder een volmaakt fac simile van het oorspronkelijke is. Gevaarlijk wordt deze uitvinding in handen van bedriegers, als zij wordt toegepast op geldswaardig papier. De heeren Glijnn en Appel hebben thans een middel bekend gemaakt, waardoor het misbruik der vroegere uitvinding kan worden voorkomen. Het is even eenvoudig als voldoende. Het bestaat enkel daarin, dat de pap waarvan het papier gemaakt wordt, met een onoplosbaar koper-zout wordt doortrokken. Na vele proeven gaven zij de voorkeur aan phosphorzuur koper boven ieder ander zout. Tot dat einde worden achtereenvolgens zwavelzuur koperoxide en phosphorzure soda met de pap gemengd, die onoplosbaar zout van phosphorzuur koper voortbrengt. Behalve deze zelfstandigheid, wordt er eene kleine hoeveelheid van bijzonder olieachtige en niet opdrogende zeep bijgevoegd, hetgeen eene dubbele bevestiging geeft. Indien een bedrieger een banknoot of coupon, of wissel, op zulk papier gedrukt tot den Anastatischen druk wil bezigen, scheidt zich een waas van metaalachtig koper tusschen het papier en het zink af, dat niet alleen den afdruk belet, maar ook het papier zoo vasthecht, dat het vernietigd moet worden, slechts bij kleine stukjes kan worden losgescheurd. Deze wijze wordt niet alleen het bedrug verhinderd, maar de bedrieger door het verlies van het oorspronkelijke stuk gestraft. De heeren Glijnn en Appel hebben op deze uitvinding octrooi genomen. (Nieuwe Rott. Cour. 23 Nov. 1852.)

— Volgens nadere berichten uit Triëst, bij het K. K. Oostenrijksche consulaat-generaal te Amsterdam, hebben de bijdragen ter ondersteuning van de nagelaten weduwen en weezen van de verongelukte 9 Hellevoetsluis zeelieden zulk een gunstigen voortgang gehad, dat reeds eene som van f 2622.74 aan genoemd consulaat-generaal is kunnen worden overgemaakt, om aan het gemeentebestuur van Hellevoetsluis ter verdeling onder de ongelukkige betrekkingen te worden ter hand gesteld.

De treurmare, dat 9 Hollandsche zeelieden in hun pogingen tot bijstand en redding van het Oostenrijksche schip *Pegno d'Amicizia* en deszelfs ekwipage, die dood in de golven hadden gevonden, heeft de algemeene deelneming van den Triëster handels- en zeevaarstand opgewekt; een gevoel van diepe droefheid dankbare bewondering voor Neêrlands strandbewoners bezielde allen, en gaarne gaf iedereen zijn sympathie voor deze en voor het bevriende Nederland, in ruil bijdragen voor de ongelukkige weezen en weezen-kenners. De zee-assurantie-maatschappijen te Triëst hebben f 1020, de Oostenrijksche Lloyd f 200 en de beurs-committé f 1300 bijgedragen. (Nieuwe Rott. Cour. 24 Nov. 1852.)

ENGELAND.

Het dagblad de Times heeft het plan geopperd, de trofeën en schatten van Apsley House, die zoo rijkelijk en zoo geschiedkundig zijn ter bezigtiging van het publiek zouden worden opengesteld. Ieder religieus schilderij en versiersel in dat uitgestrekt Museum is langrijk. De dankbaarheid der natie, de vriendschap der koningen, de hulde van militairen en burgers werden daar gevonden, en verhalen de geschiedenis en krooning van den beroemdsten veldheer der wereld. Het is te hopen, dat de tegenwoordige Hertog van Wellington geneigd moge wezen, om aan dezen wensch van het publiek toe te geven.

— Den 18 Novem. heeft de begrafenis-plegtheid van stoffelijke overblijfselen van den hertog van Wellington plaats gehad. Men kan onmogelijk de drukte beschrijven, welke er in de hoofdstad heerschte. De straten waren den vorigen dag reeds als verstopt door rijtuigen en menschen, zoodat men ter naauwernood voort kon komen. Te midden van al de drukte werkten in dien nacht en den vorigen, een aantal arbeiders aan het oprigten van stellaadjen, het ophangen van rouwkleeden, enz. Het paradebed werd den 17 de 65,078 personen bezocht, waaronder de krijgslieden de deputatien van het vasteland, die de begrafenisplegtheid kwamen bijwonen, eenige engelsche troepen, vallerie, artillerie en infanterie, eene menigte partilieren en eindelijk, tegen den avond, de tegenwoordige hertog van Wellington, vergezeld van een aantal vrienden.

of het niet beter ware den strijd te schorsen?" — Maar dit lag geenszins in het plan van LANGE. Spottend lagchende vroeg hij, alsof dat de eenvoudigste zaak ter wereld ware:

— Zijt gij nu bang, MALESCOT?
Wij zullen niet beproeven de verbazing en schrik van dezen te beschrijven, toen hij zich eensklaps bij zijn waren naam hoorde aanspreken. Er voer hem daarbij een schok door de leden, die hem vernietigde, alsof een bliksemstraal hem getroffen had.

De ander vervolgde:
— Hindert u thans de mist? Het was immers nog veel donkerder aan de punt van *la Varde* en toen gaaf gij niet om de duisternis. Herinnert gij u het weer nog, dat wij toen hadden, MALESCOT?

De moordenaar had in het uur van de misdaad zijn slagtoffer nauwelijks kunnen zien, en er was ook door hem nimmer aan gedacht, dat hij nog onder de levenden kon zijn, dien hij zoo goed getroffen had en naast zich had zien verdwijnen in de golven; maar die naam, en de bijzonderheden, welke hij hoorde, lieten hem geen twijfel meer over of LANGE was dezelfde dien hij meende vermoord te hebben, en schier waanzinnig van verbazing riep hij uit:
— Grootte God! heb ik hem niet gedood!
— Het scheelde niet veel, Mijnheer de Markies de

ST.-JOUAN! — hernam LANGE, steeds spottende — gij hebt er geene moeite aan gespaard. Dat regt moet ik u laten wedervaren, Maar bewondert gij niet met mij de zonderlinge overeenkomst? Het water; de eenzaamheid; het geraas; de man, die u zocht te bestrijden... alles is hier hetzelfde. Behalve eene kleine uitzondering! — In de plaats van een jongeling, door schipbreuk en vermoeijenis afgemat, hebt gij hier te doen met een volwassen, sterk, vast besloten man... dien gij niet vermoorden zult. Dat belooft ik u, MALESCOT!

— Misschien! — brulde deze, zich vooruitspoedende om zijne partij te verrassen; maar LANGE ontweek hem, en schijnbaar voor hem vliedende, ging hij voort:

— Ik denk het althans niet, dat gij mij nu vermoorden zult, MALESCOT! — Maar hoor mij! Gij hebt mijn naam gestaan om mijn vermogen, en zelfs mijn naam gestolen; maar toch zoek ik geen wraak. Wraak aan u! Waartoe zou ze mij dienen? Mijn vermogen heb ik u weer afgewonnen en mijn naam wacht mij in Frankrijk.

— Maar wacht toch gij! — riep MALESCOT uit. — Gij, die vraagt of ik bang ben! wacht mij toch af! Ik tart er u toe!

— Geduld, MALESCOT! Hoor verder! ik heb, door u, op de aarde een engel gevonden: een engel, die de dochter van een roover en moordenaar is: die engel is

mijne vrouw. De wet maakt dien booswicht tot u vader, en dat kan niet zijn; want gij weet het; ik, de Markies de ST.-JOUAN! — Die man moet dus sterven, niet waar? Hij moet sterven door mijne hand; want anders zou 't geregt hem doen ophangen. Het gevecht maakt de schande, door honderdduizend afdrucken 't vonnis, alom bekend, en zijn dood moet bedekt worden met een sluijer nog digter dan van den mist die omringt, en zijn lijk moet een graf hebben zoo onbekend en stil, als het graf, dat zich onder u ophangt, want mijne vrouw is uwe dochter!

De verbazing en ontroering des moordenaars was bij elk woord groter en heviger.

— Begrijpt ge mij wel goed? — Gij zijt de vader van mijne vrouw, en als ik u dood, is het niet om u te wreken; maar om haar en mij-zelfen te behoeden voor schande! — Doch woorden genoeg, niet waartoe. Laat ons nu handelen!... Herinnert ge u nog de touw, MALESCOT? Dat vreeselijk wapen, waarvan gij zoo goed bediend hebt, toen ik u voor 't eerst ontmoette?

Dus sprekende maakte de wezenlijke Markies lijn los, die hij onder zijn vest om het ligchaam gewonden, nam haar driedubbel, en sloeg er een klap in, en zwaaide dien boven zijn hoofd.

Op dat gezigt verbleekte en sidderde MALESCOT;

den der familie; terwijl ten laatste mede alle bedienden van wijlen den hertog toegelaten werden, om het lijk hun meesters voor de laatste maal te zien. Langs den geheelen weg, welke de lijkstoet moest volgen, hadden zich 'snachts reeds duizende en duizende menschen geschaard, ten einde zeker te zijn van den stoet te zullen zien voorbij trekken. Zeker is het dat nauwelijks de helft der bevolking heden nacht gerust heeft. Tegen den ochtend nam de drukte natuurlijk toe, zoodat te 7 uren reeds elk plekje gronds op den weg bezet was. Te negen uren begon het weder op te klaren en verving een heldere zonneschijn den stofregen, welke gedurende den geheelen nacht omtrent onafgebroken had voortgeduurd. Van een aantal huizen werden onmiddelijk rouwvlaggen uitgestoken en Temple-bar was zoo gedecoreerd, dat men het oude gebouw nauwelijks kon herkennen. Van beide zijden was het gebouw met een rouwkleed, met zilver afgezet, versierd, waarop de wapens van den overleden held prijkten, enz. Het geheel had een prachtig voorkomen. Ten zes ure verzamelden zich de troepen, die den stoet zouden vergezellen, op het paradeplein. Ten half acht ure hadden zij zich in orde geschaard, overeenkomstig het volgende programma, dat daarvan eenige weken vroeger was uitgegeven en aldus luidde:

Op Woensdag den 17 Nov. des avonds, zal het stoflijk overschot van den hertog van Wellington, onder geleide van cavalerie, van Chelsea-Hospitaal naar het hoofdkwartier der garde te paard worden overgebracht. Den volgende morgen ten half 7 ure zal de optocht in St. Jamesstreet passeren, langs Pall-mall, Cockspurstreet, Charing Cross en het Strand, naar Templebar, en van daar naar de hoofdkerk van St. Paulus in de volgende orde: zes bataillons infanterie, te zamen 3000 man; acht eskadrons cavalerie, zeventien stukken geschut, ceremoniemeesters te voet, een vertegenwoordiger van het College of Arms te voet, een soldaat van alle regementen van het leger, drie trompetters en een keteltrom, twee wapenkoningen in een rouwkoets, de standaard, gedragen door een luitenant kolonel, de bedienden van den overledene in eene rouwkoets, de bevelhebber en onderbevelhebber van den Tower, deputatie van openbare instellingen en van de Oost-Indische compagnie in rijtuigen, de corporatie van het Trinity House, barons en officieren der vijf havens, met de bevelhebber en onderbevelhebber van Dover-Castle, het bestuur van het departement van den generaal veldtuigmeester, deputatie van de hoogeschool van Oxford en van den gemeenteraad der hoofdstad, in rijtuigen. Bij Temple-bar zullen zich bij den stoet voegen; 3 trompetters, twee wapenkoningen in eene rouwkoets, de standaard, door een luitenant kolonel gevoerd; de thesaurier van het huis des hertogs, de geneesheeren des overledene, de geestelijken van den Tower, de geestelijken van het garnizoen in het district Londen, de hoogste geestelijke der landmagt, allen in rouwkoetsen; de opperheriff van het graafschap Southampton, de sheriffs van Londen in 2 rijtuigen, de wethouders en secretaris van Londen in rijtuigen. Als de stoet Templebar is gepasseerd, zullen zich daarop aansluiten vier broeders, vieridders, vier grootkruizen van de Bath-orde, allen afzonderlijk in een rijtuig, drie trompetters, herauten in eene rouwkoets, de banier van Wellesley, gevoerd door een luitenant-kolonel, de lord regter van het hof van appel, de opperregter van het hof van common pleas, de lord opperregter van het opper gerechtshof, de kanselier van het hertogdom Lancaster, de kanselier der schatkist, de betaalmeeester-generaal van het leger, de secretaris van staat voor het departement van oorlog, de regter advocaat-generaal, de generaal-veldtuigmeester, de eerste lord-commissaris der admiraliteit, de secretarissen van staat voor binnenlandsche zaken en koloniën, (de president van het lagerhuis, zoo niet het geheele huis, de barons, de bisschoppen, burggraven, raven, markiezen en hertogen (het hoogerhuis) zullen slaatsen krijgen in de hoofdkerk.) De graaf van Malborough, secretaris van staat voor buitenl. zaken, de graaf van Derby, eerste lord der schatkist, de graaf maarschalk van Engeland, de lord opperkamerheer, de lord geheim zegelbewaarder, de lord president van den raad, de lord aartsbisschop van York, de lord opperkamerheer, de lord aartsbisschop van Canterbury (bij Templebar zal de lord mayor, het zwaard der stad dragende zich bij den stoet voegen,) de secretaris van het krijgsveld, de assistent-kwartiermeester-generaal, de adjudant des overledene, de onderkwartiermeester-generaal, de kwartiermeester-generaal, de assistent-adjudant-generaal, de adjudant des overledene, de onder-adjudant-generaal, de adjudant-generaal, Z. K. H. prins Albert en een rijtuig, getrokken door zes paarden, vergezeld door den lord kamerheer van H. M. huishouding, de opperkamerheer van Z. K. H. Een tweede en derde rijtuig met verder gevolg, vier trompetters, een sergeant-trompetter, de heraut, de derde wapenkoning, de groote banier, gevoerd door een kolonel (bij de hoofdkerk genomen, sluiten zich de dignitarissen der kerk, bij de geestelijke deur, aan) de maarschalkstaf des overledene,

op een zwart fluwelen kussen, in eene rouwkoets, gedragen door den markies van Anglesey, de hertogelijke kroon des overledene, op een zwart fluweelen kussen in eene rouwkoets, gedragen door den tweeden wapenkoning, acht hoofdofficieren, het lijk, bedekt met een rijk zwart fluweelen mantel in eene koets, door twaalf paarden getrokken, versierd met tropheën en wapenschilden, aan weerszijde van het lijk vijf vlaggen, gevoerd door officieren van het leger te paard, de eerste wapenkoning, aan wiens regter- en linkerzijde een ceremoniemeester, de hoofdrouwdrager, in een lang rouwkleed, waarvan de slippers zullen gedragen worden door William Wellesley, de markiezen van Salisbury en Tweedale, tien volgelingen van den hoofdrouwdrager, betrekkingen en vrienden des overledene, het paard des hertogs, geleid door zijn knecht, officieren en manschappen van ieder in dienst zijnde regiment, bestaande uit een kapitein, een luitenant, een sergeant, een korporaal en vijf man, rijtuigen van de koningin en de koninklijke familie, troepen tot sluiting van den stoet.

Het lijk, bij de kerk aangekomen, zal door den deken en de predikanten worden ontvangen en in de kerk worden gedragen in de volgende orde: de sporen gedragen door den heraut van York, de helm en pluim, gedragen door den heraut van Lancaster, de overrok, gedragen door den heraut van Chester, de maarschalkstaven van het buitenland, de staf des overledene als veldmaarschalk, gedragen door den markies van Anglesey, de kroon en het kussen, gedragen door den tweeden wapenkoning, het lijk, aan welks beide zijden vijf hoofdofficieren, die vaandels dragen, en vier slippedragers. Het lijk zal daarna op eene baar, vervolgens de kroon, het kussen en de veldmaarschalkstaf in de doodkist geplaatst worden, en eindelijk het lijk in het graf worden nedergelegd.

De plegtigheid liep met eene bewonderenswaardige orde af, terwijl men bij al het gewoel en gedrang van eene ontelbare en onafzienbare menigte slechts het verlies van een menschenleven te betreuren heeft. Een jongeling was namelijk in Charing Cross van het dak van een huis gevallen en overleed binnen een half uur aan de gevolgen van den val. De hoofdkerk van St. Paulus was op eene meer dan prachtige wijze versierd en van binnen geheel met rouw behangen, terwijl zij, het daglicht uitgesloten zijnde, geheel door gas verlicht was. Nagenoeg 18,000 personen woonden de lijkdienst in de kerk bij. Gedurende den geheelen dag waren alle winkels gesloten, en werd bij tusschenpoozen het gelui der klokken gehoord.

FRANKRIJK.

Een der engelsche dagbladen behelst het volgende: Louis Napoleon is keizer der Franschen of van Frankrijk, wat van beiden, is ons nog onbekend. — Wij kennen nog niet het juiste getal der stembiljetten, maar in het departement van de Seine waren 208,000 ja en 53,000 neen geteekend, terwijl van de 90 plaatslandsgemeenten 75 eenstemmig ja hebben geantwoord.

Het is opmerkingwaardig, dat juist ten tijde toen de senaat het keizerrijk decreeteerde, de prinses Wasa van Zweden, die aan Napoleon, naar men zegt, zoude uitgehuwelijkt worden, een inwendige en bepaalde aandrang gevoelde om zich tot het catholisme te bekeeren. Het ontwerp van Algerie tot een vice-koninkrijk te verheffen wordt algemeen besproken, en het schijnt, dat dit eene der zaken is aan de vervulling waarvan de president ten zeerste hecht. Prins Lucile Murat wordt algemeen als vice-koning aangeduid. Dit is niet het eenige plan met betrekking tot de uitbreiding der natuurlijke bronnen van deze kolonie, aangezien Louis Napoleon eene organisatie in het hoofd heeft, welke in sommige opzichten gelijkenis heeft met de Engelsche Oost-Indische compagnie.

— The Home News behelst het volgende: De civiele lijst van het keizerrijk is bereids op twintig miljoen francs gesteld. Prinsen, hertogen, graven en maarschalken zullen in menigte worden benoemd; edoch de nieuwe aristocratie van den neef, zamengesteld naar het model van den oom, is, met deze in vergelijking gebragt, bespottelijk. De krijgslieden, die door Napoleon tot die waardigheden werden verheven, waren allen dappere en kundige menschen, die belangrijke diensten aan den staat hadden bewezen en wier talenten hunne verheffing luister bijzetten. Doch waar moeten wij thans de oogen slaan, om Soult en Bernadottes van den tegenwoordigen Napoleontischen tijd te ontdekken? De Mornij zal tot prins en Fould en Baroche tot graven worden gemaakt! Het contrast is volmaakt, en toont duidelijk het onderscheid tusschen het keizerrijk van Napoleon, de groote en Napoleon, de kleine aan.

— Een duitscher, hoedenmaker te Parijs, verloor uit verdriet over het afsterven van zijne vrouw het verstand en beeldde zich in, dat zijn ligchaam van glas gemaakt was. Hij waarschuwde een ieder, hem niet te dicht te naderen, uit vrees van hem te zullen breken; diezelfde vrees hield hem gewoonlijk te huis en met moeite konde men hem overreden voedsel tot zich te

nemen. De vorige week hing hij zich zelve op. Ten op de tafel achtergelaten brief verklaarde, dat hij zich zelve van het leven beroofd had ten einde te voorkomen, dat hij gebroken werd.

ZWITSERLAND.

Eene politieke verzoening is bezig zich in dit land een weg te banen. De groote Raad te Lucerne heeft bepaald, dat de leden van den grooten Raad van het Sonderbund, die na de vernietiging van deze magtige factie, van hunne politieke regten waren vervallen verklaard, in hun vol privilege van burger zouden worden hersteld, alsmede dat zij in geld zullen terug erlangen, althetgene zij ten gevolge eener gedwongen leening hadden uitbetaald.

DUITSCHLAND.

De resultaten van de nieuwe verkiezingen in Pruisen zijn, vooral in de groote steden, als liberaal aan te merken. Die van de provincien zijn integendeel behoudend uitgevallen.

— Het bestuur van Saxen heeft eene apologie gemaakt over de beleediging, welke den heer Paget te Dresden was aangedaan; die beleediging schijnt volgens berichten uit Saxen aan de Oostenrijksche politie te moeten geweten worden.

— De Keizer van Oostenrijk had verboden, dat een zijner officieren, bij de plegtige begravenis van den Hertog van Wellington, tegenwoordig was. Het Engelsch Bestuur, hierover gegriefd, heeft daarover eenige nota's met den Oostenrijkschen minister gewisseld, waarop de Keizer in de volgende woorden zijn gevoelen heeft kenbaar gemaakt:

Dat, op zijn speciaal bevel, in elk garnizoen ongewone eerbewijzingen ter nagedachtenis van den beroemden krijgsman hadden plaats gevonden en dat het hem van harte leed deed, dat geene uit zijn leger gekozen deputatie konde worden gezonden, om aan de laatste overblijfselen van hun vermaarden wapenbroeder de laatste eer te bewijzen. Hij merkt op dat het Engelsch Bestuur verklaard had, in de onmogelijkheid te verkeerens voldoening te schenken voor de beleediging, welke het Oostenrijksche leger, in den persoon van een van deszelfs bevelhebbers, was aangedaan. Onder deze omstandigheden had hij het beter geacht, geen zijner officieren naar Engeland te zenden, opdat zij welligt aldaar niet eene behandeling zouden ondervinden, welke de goede verstandhouding, die thans tusschen beide Besturen bestond, in gevaar konde brengen. Men zegt dat de Nota, welke aan Lord Westmoreland werd toegezonden, overvloedig van vriendschapsbetuigingen jegens de Koningin en de Britsche natie in het algemeen.

Het schijnt, dat de Generaal Haijnau meer aan de gevolgen der in Londen op hem gedane aanvallen lijdende is, dan men wel algemeen verondersteld had. In beide beenen moet hij eene diepe wonde hebben ontvangen, welke zich van het onderste gedeelte van het scheenbeen tot de knieschijf uitstrekt.

RUSLAND.

Rusland heeft de onafhankelijkheid van Montenegro, een bergstaat tusschen Oostenrijk en Turkije erkend. De Porte heeft tegen deze handeling protest ingeleverd en de prins van Montenegro heeft op Oostenrijk beroep gedaan.

BRITSCHE INDIE.

Calcutta. Berigten van deze plaats zijn tot den 18den December ontvangen.

Al de medeplichtigen aan de vervalsching, waardoor de bank van Bengalen voor eene aanzienlijke som was opgeligt, en waarvan wij in No. 38 van ons blad kennis gaven, zijn door de politie in hechtenis genomen. Al de ontvreemde goudstukken zijn op negen na, terug gevonden. De beschuldigten hebben voor het hooft hof terecht gestaan en vier hunner zijn, als schuldig bevonden, tot levenslange deportatie veroordeeld. Twee hunner waren boekhouders bij de bank.

— De Singapore Free Press van 31 December behelst het navolgende:

Wij zijn zeer verheugd te vernemen, dat er alle waarschijnlijkheid bestaat, dat de veel tegenspraak verwekt hebbende schikking, in het nieuwe mailcontract, voor de verzending der mail op 20 van elke maand naar Singapore eu China over Calcutta, zal gewijzigd worden en dat de mail regtstreeks van Ceylon alhier zal aankomen.

— Het schip Lady Amherst, gezagvoerder Reid, hetwelk 3 dezer maand van Amoy naar Havannah met een transport chineesche koelies vertrokken was, is 15 December te Singapore binnen geloopt, om rede er eene zamenzwering onder de chinezen ontdekt was, welke ten doel had zich van het schip meester te maken. De zaak wordt streng door de politie onderzocht. Kapitein Reid bevestigde de geruchten omtrent de te Amoy plaats gevonden hebbende onaangenaamheden met den handel van chineesche koelies ontstaan; eene menigte chinezen

ANTWOORD

ONDER

Letter B.

(zie Java-Bode 1852 No. 41.)

Een jonge dochter, hier gewonnen en geboren. Kwam uit de Java Bode uw huwelijks vraag te hooren. Z'is jeugdig, niet mismaakt, brnnete, welgesteld, Dat is: niet schreeuwend rijk, maar toch zij heeft wat geld. Zie! sedert korten tijd, zij weet niet hoe 't gebeurde, Was 't of z'in d'eenzaamheid iets onbestemds betreurde; Een ongekend gevoel; tot zie! op eens de krant, Haar 't woord des raadsels gaf, door 't aanbod uwer hand. (Ook zeker dichter B. in eenzaamheid gezeten Kwam door zijn hond Azor, iets dergelijks te weten) (1) Een Ega naar haar hart, o ja, zij voelt het nu Is wat haar nog ontbreekt, en daarom schrijft zij u.

(1) Zie Biang Lala 1852 No. 3.

Meld dus, als 't u behaagt, (zoo 't nog niet is verkeken) Waar w' op een kiesche wijs elkander zullen spreken. Bevallen wij elkaar, dan snoere Hijmen's hand. Voor wet en kerk te gaar ras beider hart en hand. Zij hoopt zoo g'eerlijk deelt in haar opregt verlangen, Uw antwoord bij van Dorp. sub letter T t' ontvangen.

BLADVULLING.

Een voornaam Bankier verzocht een beroemd Schrijver om een paar regels in zijn album. Deze nam het album-blaadje, en schreef: 'Leen mij honderd Louis d'or, en vergeet mij voor eeuwig.'

at hij eerst toen het oogmerk zijns vijands begreep dat die knoop hem de misdaad, aan welke hij reeds lang niet meer gedacht had, op eens voor den geest boerde. — Zijne krachten begaven hem, en vluggende riep hij uit: De wapenen zijn niet gelijk! De weddenschap is te niet! — Het betreft hier geen weddenschap! — antwoordde de Markies. — Waren de wapenen gelijk, MALESCOT! toen zij storm en zee te hulp kwaamt, om een schipbreukening af te maken? Dit touw is geknoopt als toen, en nu is de beurt aan u!.... Dit zeggende, zwaaide de Markies de wrekende lijn, en de knoop trof het hoofd van den door schrik verlamden, moorddadigen roover. — Genade! Genade! Maar de touwknop trof weder en weder, en de Markies hield niet op voordat hij den gestraften misdadiger zag verdwijnen in de golven. Toen zwom hij naar den oever. Op de vragen die hem gedaan werden antwoordde hij: Dat de heer de JOUAN den strijd waardiglijk had volgehouden; maar zij eene hevige inspanning eensklaps gezonken was. Waarschijnlijk was er in zijne borst eene ader gesproten. Hij had al het mogelijke gedaan om hem te redden; maar te vergeefs. Het was ongelukkig; zeer ongelukkig; maar niet te verhelpen! (wordt vervolgd.)

is gewond en gedood door de zeelieden van Zr. Ms. stoomschip Salamander, ter gelegenheid van het terugslaan van een aanval door het chineesch gepeupel op de magazijnen van de heeren Syme, Muir en Co. gedaan.

— Verschillende personen zijn weder slagtoffers van tijgers geworden en door het bestuur te nemen maatregelen tot uitroeiing van dien gevaarlijken vijand, worden dringend gevorderd.

— In no. 42 van den Java-Bode maakten wij melding van goudontdekkingen te Johore, op slechts geringen afstand van Singapore, en van het vertrek naar die plaats van eenige ondernemende personen. De Free Press van 17 Decemher behelst hieromtrent latere berichten welke wij ons haasten mede te deelen.

De uitslag der naar Johore vertrokken goudzoekers is niet naar verwachting afgeloopen, daar toch de door hen toegezonden monsters, bij onderzoek, gebleken zijn niets dan koper en ijzer te bevatten. Wij vernemen echter dat die teleurstelling niet te zeer moet betreurd worden, daar de landstreek, waarin men goud meende te vinden, voorzeker eene groote sterfte onder de Europeanen zoude hebben te weeg gebragt; de aldaar heerschende koorts is doodlijk vooral in de nabijheid der rivier. Er wordt daar een veel opleverende tinmijn gevonden, welke de Chinezzen herhaald beproefd hebben te bewerken, doch telkens hebben zij die taak moeten doen varen, om de groote sterfte, welke onder de mijnwerkers ontstond.

— Berigten van Kalantan melden, dat aldaar te Sungi Muda op den 3den December een vreeselijke brand gewoed heeft, welke duizend huizen met inbegrip der Moskee vernielde.

— Een invoer van steenkolen van Sarawak heeft onlangs te Singapore plaats gevonden; dezelve moeten van de beste hoedanigheid zijn. Het bestaan van dit in deze tijden zoo nuttig mineraal in die kolonie wordt alzoo bevestigd. De laatste berigten van Laboean vermelden, dat ook kolen gevonden zijn op Poeloe Tiga, een eiland in de nabijheid der kust van Borneo en ten Noorden van Laboean gelegen. Ook te Ritteh op de zuidkust van Sumatra zijn koolmijnen ontdekt en men zegt, dat er ook in de rivier van Indragiri, veel nader bij Singapore, diergelijken bestaan. De Sultan van dat rijk betoont veel vrees, dat deze mijnen door Europeanen zullen worden bewerkt. Men beschrijft de rivier van Indragiri als voor een goed gedeelte zelfs voor vrij groote schepen, bevaarbaar, terwijl zulks te Ritteh niet het geval is.

— Het doet ons leed te moeten mededeelen, dat verscheidene cholera gevallen, welke den dood ten gevolge hadden, gedurende de laatste dagen onder de Chinezzen te Teloek Ayer en naburige strandplaatsen hebben plaats gevonden.

— Wij vernemen, dat eenigen tijd geleden hevige onaangenaamheden aan de strandplaatsen van Malacca zijn uitgebroken. Men wilde een volkstem, Rawa's genaamd, eene zekere belasting opleggen, waarop deze in grooten getale van Sumatra naar het schiereiland verhuisde, terwijl twee Rawa's, die weigerden de belasting te voldoen, vermoord werden. De Rawa's beklagden zich hierop bij den Klana van Sungi Ryong, doch geene goeddoening ontvangende, namen zij de wapenen op, om het hun aangedane onrecht te wreken, en zij leiden sinds een zwerfend kriegsleven. De Rawa's zijn een stout en hooghartig volk en wanneer zij zich in het midden van het schiereiland vestigen, als dan bestaat er geen twijfel, of zij zullen met de Maleijers, die zij voorzeker in hunne eigendommen aantasten zullen, handgemeen worden. Men verzekert, dat zulks bereids in de binnenlanden van Pahang en eenige andere naburige Inlandsche staatjes heeft plaats gevonden.

— De cholera blijft te Singapore voortduren, edoch niet in die mate, dat zij eene ernstige bezorgheid opwekt.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw,

Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Gymnastiek.

De Maatschappij tot Nut van 't Algemeen heeft onder de lijst van ontwerp-prijzstoffen van dit jaar de vraag opgenomen: „in hoeverre de verachtering en verzwaking van het tegenwoordig geslacht, het gestadig toenemen van lichaamsgebreken en kwalen, de kortere levensduur, het gemis van moed en vcrkracht van karakter aan de verzuimde zorg voor de natuurlijke ontwikkeling des lichaams is te wijten." De stelling van deze vraag toont, onzes inziens, hoezeer de maatschappij datgene wat onder de punten van algemeen volksbelang meest en dringendst gevorderd wordt, weet aan te vatten en op den voorgrond te stellen, hoe zij alzoo ter kennis van volksbe hoefden aan de eene, en ter bevordering van volkswelvaart aan de andere zijde, steeds de middelen aan de hand geeft, en de welsprekende getuigenis staft van haren laatsten voorzitter (in zijne aanspraak van 1851), wien helaas, eene vroege dood onlangs aan zijnen hoogst nuttigen werkring ontrukte.

Wij vestigen de aandacht op het hooge belang van de voorgestelde vraag. Immers, als wij de verschijnselen van algemeene verslapping nagaan, gedeeltelijk reeds opgenoemd, lichaamsgebreken en chronische ziekten, moedeloosheid en dof berusten in een' kwijnenden of gebrekkigen toestand, algemeen of bijzonder; — en wij letten op de opvoeding en levenswijze, vooral in groote steden, dan zien wij spoedig, ook bij vergelijking met andere natiën, dat een slechte boom geen goede vrucht kan voortbrengen, en, andere zuiver ziekelijke oorzaken daargelaten, dat de verwaarloosde zorg voor het lichaam in regttreësch verband staat met de opgenoemde maatschappelijke kwalen. De getuigenis van geachte schrijvers, waaronder die van den heer J. de Bosch Kemper, in zijne verhandeling over de armoede, komt dit bevestigden. Het is dus hoog tijd en pligt om aan de middelen tot herstel met kracht de hand te slaan: aan de juiste aanwending echter dier middelen is alles gelegen. Het beginsel dat bij de opvoeding te dikwijls uit het oog wordt verloren, is de eenheid van ontwik-

keling van den geheelen mensch, ziel en ligchaam, in alle zijne deelen. Eenzijdig wordt het kind tot eene bepaalde maatschappelijke betrekking opgeleid, maar de mensch wordt niet opgevoed, het leven niet in al zijne organen en krachten geoesend en ontwikkeld; in vele standen wordt bovendien alles uitsluitend aan geestbeschaving ten koste gelegd. Bij zoovele nadeelen die onze maatschappij vanzelve met zich brengt, is er een geregeld, krachtig werkend middel noodig om het evenwigt eenigzins te herstellen en dat middel is „de Gymnastiek."

Er is schier niemand of hij heeft van deze hooren spreken en haar hooren aanprijzen, en echter zijn er velen die het regt begrip niet hebben van haar wezen en waarde, en daarom weinigen die haar de verschuldigde plaats in de opvoeding willen inruimen, en haar groot belang regt inzien.

In algemeenen zin omvat de gymnastiek de geheele opvoeding, van de geboorte af aan, maar gewoonlijk verstaan wij er die lichaams oefeningen door, welke door bepaalde leermeesters als kunst wordt onderwezen: dit heeft de lichamelijke opvoeding overigens met de zedelijke en verstandelijke gemeen, dat een voornaam deel aan de ouders blijft overgelaten, en dat het huis de school moet aanvullen, en de leer door het leven behartigd moet worden.

De eigenlijke gymnastiek nu is bij ons tot nog toe alleen door militairen, en hier en daar door particulieren, zeer oppervlakkig beoefend. Groningen velligt alleen uitgezonderd, alwaar de heer Rijkens de gymnastiek van Guthsmuths sints lang toepaste. Over het algemeen mist men een groote zaak: methode. De oefeningen worden op zich zelve staande, zonder verband, zonder wetenschappelijken grondslag, als even zoovele kunstjes of toeren voorgedaan en nagemaakt. Dit nu is evenmin gymnastiek als het teekenen van allerlei lijnen en figuren door elkander mathesis is. Bij elke wetenschap en kunst zijn er algemeene regels, even zoo moet hier de knaap eerst meester worden over zijne verschillende ledematen; hij moet hun gebruik en verband leeren kennen, eene gansche reeks van vooroefeningen doorloopen, eer dat hij de eerste eenigzins aangestelde oefening gaat volbrengen; en van de eene oefening gaat het voort tot de volgende, in geleidelijke opklimning en onafgebroken verband, tot volkomene en gelijkmatige ontwikkeling des lichaams, — als hoofd-einddoel, — nimmer tot het aanleeren van eene oefening om haarzelve, tot bravoure en effectmakerij. Het laatste is koorddansers werk, het eerste een hoog belangrijk deel van de vorming van het kind tot zelfstandig mensch. Wat sommige dansmeesters in het klein en dan nog hoogst gebrekkig, bij wijze van dressuur leeren, — hoe men moet staan, gaan zitten, enz., dat oefent de gymnastiek bij hare oefeningen in het groot: van daar dat men de gymnastiek voor meisjes, bij welke het nog meer uitsluitend de harmonische lichaamsontwikkeling geldt, zonder dat men tot zeer zamengestelde oefeningen overgaat, *calisthenie, lichaams oefening tot schoonheid*, harmonie der lichaamskracht, gedoopt heeft.

Het is duidelijk uit deze korte ontwikkeling, dat niet elk die een moedig en vaardig springer is, en eene menigte oefeningen heeft aangeleerd, daarom reeds geschikt is om les te geven in de gymnastiek; hiertoe wordt meer vereischt. Het menschelijk ligchaam moet voor de zoodanigen geen werktuig zijn dat springen en draaijen kan, hij moet met het zamenstel van dat ligchaam, de ligging der voornaamste spiergroepen enz. bekend, in anatomie, physiologie, zelfs in de heekkunde, niet geheel vreemdeling zijn: men vordert van een' piqueur kennis der physiologie van het paard, zal dan deze kennis bij de kunst om menschen te vormen en te oefenen niet nog veel meer een vereischte zijn? Hoort in deze zaak het oordeel van den heer W. H. SURINGAR, sprekende over de gymnastiek in de kolonie van Mettray: „geen oud, schier afgeleefd militair, die er nog iets van weet, moet, omdat hij in zijne jeugd een weinig van de schermkunst verstond, worden gebruikt om, tegen eene geringe bezoldiging, eenig quasi- onderrigt in de gymnastiek te geven, waarbij de kweekeling gevaar loopt, hals en beenen te breken, en waardoor het vooroordeel, dat ik ook in andere landen heb aangetroffen, voedsel erlangt, dat het veel te gevaarlijk is, de lieve kinderen zulke lichtsprongen te doen aanleeren. Neen! de instructeurs zijn geoesende mannen, in de kracht hunns levens, niet onervaren in de ontleedkunde, den bouw des lichaams, en den loop der zenuwen en spieren. Zij weten precies hoe ver men kan en mag gaan, en nog nooit heeft er eenig ongeluk plaats gehad.

Ja, de leermeester moet niet alleen door zijne kracht ontzag, maar door zijne kunde en geheelen persoon achtting inboezemen; zoo de leerlingen hem als een huur-ling beschouwen, en hem als mensch niet achten kunnen, is het met de goede vrucht van het onderwijs gedaan. De meester in de gymnastiek moet in rang met de onderwijzers in andere vakken gelijk staan, stipte orde en tucht, hier nog meer dan in de gewone school noodzakelijk, zijn de eerste voorwaarden van het onderwijs, dat zich aan het overige aansluiten en hand in hand met hetzelfde gaan moet. Ontzettend veel hangt er dus van de wijze van inrigting af; de oefenplaats der gymnastiek moet eene school zijn, of wat nog beter en doelmatiger is, *een met de bestaande school*: als toch de onderwijzer en in de oefeningen des geestes en in de meer aantrekkelijke des lichaams voorgeat, zal het groote, de eenheid der opvoeding, op eenvoudige wijze grootelijks worden bevorderd; het overige onderwijs zal er zeker bij winnen; de ervaring leert toch; de jeugd luistert zoo gaarne naar den krachtigen man, dien zij in alles als haar voorbeeld kan eerbiedigen en volgen.

Is deze vereeniging met de school niet uitvoerbaar, is vooral in groote plaatsen ééne enkele gymnasische inrigting op groote schaal verkieslijk, dan nog kan deze onder de leiding van een' geschikten onderwijzer, geheel voor de gymnastiek, zeer wel het karakter eener school dragen; de verschillende scholen en vereenigingen kunnen daarvan onder toezigt van hunne respectieve onderwijzers gebruik maken en alles kan onder een raad of commissie van bestuur naar vaste wetten ingerigt zijn. Niet zonder reden dringen wij zoo bijzonder aan op de aansluiting aan de school; het is de natuurlijke, logisch gegevene weg van de invoering der gymnastiek; zij behoort haar bovendien voor allerlei onnatuurlijke afwijking en ontaarding, zoo als b. v. bij onze naburen is

voorgekomen, en als eenmaal alzoo eene goede rigt aan de zaak is gegeven, waartoe thans het tijdstip d is, zal voor het vervolg een vaste grondslag zijn gele en een duurzame waarborg gegeven zijn voor goede sultaten, alleen verkrijgbaar bij vasthouden aan het ginsel van *lichamelijke opvoeding*. Scholen nu overal; men behoeft ze slechts wat uit te breiden: bij den meester in de gymnasiek hoofdvereischte is, hij wetenschappelijke vorming en beschaving hoe vindt men in den school-onderwijzer; zijn leercur worde slechts eenigzins uitgebreid, en op eene voor h zeer aangename en gepaste wijze, daar hij overig een zittend, althans een kamerleven, leiden moet. onderwijzers, die uitsluitend voor de gymnasiek zij zullen in hunne vorming nimmer bij de overige acht staan, *een examen en de rang van meester* moeten natuurlijk voor beide eene uitdrukkelijke voorwaarde v toelating worden.

(wordt vervolgd.)

Advertentiën.

Uithoofde van vertrek zal mede op de Vendutie Woensdag 26 Januarij door E. S. Voute, Makelaar, v den verkocht.

1 Bandy met engelsche Veeren, Paardentuig benev een zoo goed als nieuwe Wagen met twee bank

2 Nieuwe Patent Buksen in kistjes benevens 2 kistjes Pistolen, eene Piano en eenige puike diverse so ten Wijnen. (36)

VERKOOP VAN EEN GRASLAND.

De ondergeteekenden zullen op Donderdag den 27e dezer, precies ten tien ure, voor rekening des boed van wijlen den heer J. van Braam, op vendutie v koopen: het wei- en zaailand genaamd Ankee, gele buurt Piseeng in het westerkwartier, blok R; deel No. 1, verponding No. 7988, en in het noorderkwart blok P, deel 9 No. 49, verponding No. 8582, zij verhuurd voor 250 'smaands; liggende de verkoop dition ter inzage ten vendukantore.

(37)

A. VAN OMMEREN & Co

(34) Bevallen van eene dochter L. Rudolph, J metti.

Eenige kennisgeving.

BATAVIA.

den 21 Januarij 1858.

De rekening en verantwoording der nalatenschap wijlen den heer J. B. Gray zal tot den 9e Febru 1858 ter visie leggen voor belanghebbenden, beke en tot heden onbekende crediteuren, ten kantore den Notaris J. R. Kleijn te Batavia en daarna, ingt daartegen geen verzet geschiedt, tot de uitbetaling pretentien worden overgegeaan.

De gemagtigde der Executrice

(29)

J. L. ADAM

(28) Ter hoofdplaats Pasoeroewan wordt gevra een gouverneur van de protestantsche Godsdienst vier kinderen, waarvan de oudste negen jaren. *Bri franco*, onder letters V. D. postkantoor Pasoeroewa

Voorloopige informatien te bekomen bij den heer tijn, Secretaris der Hoofdkommissie van Onderwij Batavia.

Bij eene familie in de Residentie Bagelen wordt langd eene Gouvernante ter opleiding van twee meisjes. Degelijke bekwaamheden worden als volat vereischten gesteld.

Iemand hiertoe genegen zijnde adressere zich franco brieven onder letter K aan het postkantoe Bagelen, dan wel bij de boekhandelaren Lange en te Batavia. (2)

De ondergeteekenden, agenten der Stoomschepen den heer W. Cores de Vries nemen de vrijheid, langhebbenden nogmaals te herinneren, dat door geene goederen ter verzending kunnen worden a nomen, zoo niet vergezeld gaande van de benoo consenten of laadcedullen, met bijvoeging van het schuldigde prauw en koelieloon, zijnde voor ieder of kist van een voet vierkant f 1, — receptis; ter koming van vertraging, verzoeken zij beleefdijk gelijke pakjes of kistjes ten hunne kantore te bezee voorzien van een duidelijk adres, uiterlijk twee vóór het vertrek van het Stoomschip waarmede de zending moet plaats hebben.

(24)

B. KOPERSMIT &

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaterdag den 22 Januarij 1853, No. 6.

Wants op Nederland

(22) **DE WEERDT RUYL & Co.**

HJ BONNOL, Mr. Kleedermaker te Batavia.

Rokken en Jassen van zwart laken 1 kwaliteit f 50,—
 Rokken en Schuttersjassen van blaauw laken. » 50,—
 Broeken van zwart satin de laine. 1 kwaliteit. » 25,—
 Broek-broeken (Bonjean) zwart. » 25,—
 Broek-broeken (gekleurd) van. . . . f 18.— à » 22,—
 Gekleurde zijden en zwart satijnen vesten f 10.— à » 15.—
 Wanneer men zelf de stoffe verlangt te leveren, is
 de prijs van het maakloon voor een rok of jas f 25,—
 van een broek. 6.—
 van een Vest. 6.—
 Hij vervaardigt alle genres kleeding, zamen den tijd
 van 18 uren. (23)

TE KOOP of TE HUUR

Een nieuw opgebouwde steenen huis in den Gang
 Rajawangan, en een dito op Sawa basaar, adres bij
 A. L. TIETZ. (24)

TE KOOP.

Een met bamboezen huis met pannen gedekt en stee-
 voormuur gelegen in de laan van Batoe Toelis. Te
 bezichtigen bij W. L. Ritter. (25)

TE KOOP.

Een met en fraai steenen huis met bamboezen met
 pannen gedekt en met vloersteen belegd bijgebouwen,
 bijzonder geschikt voor een klein huisgezin, gelegen in
 de laan van Batoe Toelis, achter het gebouw der wees-
 huister en naast de woning van den heer F. von Ende.
 Te bezichtigen bij W. L. Ritter. (26)

Als de hand te Koop.

Een slaaf zijnde perfecte Koetsier en Huisjongen, te
 bezichtigen bij
 E. S. VOUTE. Makelaar. (27)

EXTRA MOOJE ZEEUWSCHE OLIEN,

te koop f 6.— per vaten bij S. B. van Kleeff en Co.
 Passer Pisang. (28)

S. B. VAN KLEEFF EN CO.

PASSER PISANG.

Met het Schip Ridderkerk, kapit. Nolte Sr. ontvangen wij

Puike Haring van 1853.

Rolpens.

Seltzerwater op heele en halve kruiken.

Saucys in vaatjes.

Beste Grasboter.

Gerookte Zalm.

Engelsche Peperment.

Groote Hammen.

De ondergeteekenden steeds in connectie zijnde met
 heeren scheepskapiteins, als scheepsleveranciers zijnde,
 kunnen steeds pas aangebragte en goedkoope Provisien
 leveren, als zoodanig bevelen zij zich bij het Publiek
 aan. Wat bevonden wordt slecht of bedorven nemen
 zij terug en restitueren het daarvoor betaalde. (25)

TE HUUR.

Een steenen huis op Goenong Seharie a f 50,— rec.
 adres bij den Luitenant Plaats-Adjutant
 Brunsteeds. (27)

Saurmans Dagbeterian Gallery.

The undersigned Respectfully begs leave to intimate
 to the public of Batavia that he is prepared to take
 Portraits with the latest and best American improve-
 ments which for brilliancy and correctness cannot be
 surpassed. Ladies and Gentlemen are solicited to call
 early as my stay here will be very limited — as regards
 dresses colored or black preferred. Hours of Operating
 8 a. m. to 5 P. M.

L. SAURMAN
Dag. Artist.

Rijswijk Marine Hotel Nr. 1. (28)

120,000 RECEPIS.

Onder eerste verband van vaste goederen en soliden
 borgtocht, wordt, tegen 7 % 'sjaars, in leen gevraagd
 eene som van een honderd en twintig duizend guldens
 recepis. Informatien hieromtrent zijn te bekomen bij
 den adviserend advocaat en candidaat Notaris te Buiten-
 zorg.

Mr. L. J. A. TOLLENS.

BUITENZORG,
18 Januarij 1853. (20)

Diamanten Pennen a f 5, 10

en 12 recepis

te bekomen bij H. M. van Dorp te Batavia. (22)

Door H. M. van Dorp te Batavia zijn ontvangen on-
geveer

**1000 Volumes der nieuwste Fransche Romans a 50
cents per volume.**

Weiss. Principes philosophiques, 2 vol. geb. f 8.—

Amable Tastu, Education maternelle; simples
leçons d'une mère a ses enfans, avec plan-
ches, cartes et gravures. relié. 15.—

Abécédaire Français illustré; Album contenant
500 gravures a l'usage des petits et des
grands enfans. 6.—

(28)

DE ECONOMIST.

Tijdschrift voor Staathuishoudkunde. door Mr. J. L.
de Bruyn Kops.

Het abonnement kost jaarlijks per scheepsgelegenheid
f 6.—

Franco per Java Post. f 10.—

De afleveringen des Eersten Jaargang 1853 zijn voor-
handen, met eene reeks van andere Staathuishoudkun-
dige werken bij

(27)

VAN HAREN NOMAN.

STADS-HERBERG te Batavia.



(19)

op den avond van ZATURDAG den 22 Januarij 1853.

Entrée voor een heer tien gulden Recepis; voor
Dames behoeft geen entree betaald te worden.

Allerlei, zoo Eet- als Drinkbare, ververschingen, waar-
pnder ook geprepareerd en ongeprepareerd 1/8, zullen
met uitronding van wijnen en andere geestrijke dran-
ken, zonder eenige verdere betaling verstrekt worden.

De Wijnen en andere geestrijke dranken zullen zijn
van de beste hoedanigheid, doch niet dan tegen kon-
tante betaling, uit hoofde der drukte van dien avond,
worden afgegeven.

Het Bal zal ten 8 ure een aanvang nemen en zul-
len ter dier plaats de alhier aanwezige Bengaalsche
Goochelaars mede op dien avond eene vertooning geven.

STOOMBOOT BANDA.

Het vertrek dezer boot naar Sa-
marang en Soerabaya is bepaald
op Zondag den 23sten dezer dat
morgens ten 8 uren.

Voor passage en nadere informatien gelieve men zich
te wenden tot de Agenten

B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA,
18 Januarij 1853. (21)

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Januarij	11 Engelsch	Rajasthan	Buckende	Singapore	8 Januarij	London
"	16 Nederlandsch	Constantia	Kalshoek	Batavia	"	Rotterdam
"	"	Janet Wilson	Barr	Glasgow	"	Singapore
"	"	Elizar Morison	Cullock	Cum Sing Son	"	Peru
"	"	Queen of the Leya	Store	Sunderland	18 September	Singapore
"	Fransch	Oscar	Labory	Singapore	"	Havre
"	Amerikaansch	Paladin	Murphy	Hongkong	5 Januarij	"
"	17	Wellington	Mays	Shanghai	11	New-York
"	19 Nederlandsch	Catharina	Callander	Batavia	17 December	Tjilatjap

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Januarij	19 Nederlandsch	Asia	Abrahamz	Amsterdam	25 Septemb.	Haager en Schuurman.
"	20 Nederl. Indisch	stooms. Banda	Hugenholts	Samarang	19 Januarij	B. Kopersmit en co.
"	22	Lachmadie	Sech Sahak	Cheribon	"	"
"	Zweedsch	Oscar	Lagerklou	Hamburg	"	Bahre en Kinder.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Januarij	19 Nederlandsch-Indisch	Thay Goan	Tan Teksoey	Cheribon
"	21	"	Jo Ago	Padang
"	22 Nederlandsch	Stad Amsterdam	Stokviset	Nederland
"	"	Otto	Flens	"
"	"	Z. M. stooms. Hekla	luit. t/s 1 kl. van Woeldoren	Palembang

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	J. C. J. van Speyk	Nolte	Nederland	de Weerd, Ruyl en co.
"	Resident van Son	Bandits	"	B. Kopersmit en co.
"	Castor	Lange	Soerabaya	"
"	Ridderkerk	Nolte	"	"
"	Hongkong	van der Putte	Tjilatjap	E. Moormann en co.
"	Eugenie	Bargman	Soerabaya	van Ommeren, Rueb en co.
"	Asia	Abrahamz	Samarang	Haager en Schuurman.
Nederl. Indisch	stooms. Banda	Hugenholts	Samarang & Soerabaya	B. Kopersmit en co.
"	Cecile	Makarim	Soerabaya	Coulster.
"	Balgier	Said Alie	"	"
"	Nawan Eljoesoer	Montiero	Samarang	"
"	Lachmadie	Sech Sahak	"	"
"	Batavia	Tan Ingok	"	"
"	Fathool Barie	Sech Osman	Golf van Perzie	"
Engelsch	William Simpson	Kinley	"	Martin, Dyce en co.
Fransch	Louisa Cezard	Chatelain	Samarang	B. Sanier, Suermont en co.
Hamburgsch	Christian	Binder	Macassar	Bahre en Kinder.
Zweedsch	Oscar	Lagerklou	"	"

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. schip AZIA: de heeren mr. L. P. A. F. Buyn en fam., Wiemans, H. J. Staverman; mejufv. M. H. Beth, J. W. F. Stoll.
Met het Ned.-Ind. stooms. BANDA: de heeren van Hogendorp en echtgenoot, van der Wedde en echtgenoot, Serib, Basten, Hanshall, van Ende, Hendriks, de Wilde, Engelke, Pons, Kocken.

Vertrokken Passagiers.

Met het Eng. schip MARQUIS OF BUTE: mevr. de wed. Gray en 1 kind; de jonge heer M. E. Tolson.

Handels-Berigten.

De wekelijksche Gouvernements veilingen van Spaansche Matten ebben plaats gevonden tot de navolgende gemiddelde prijzen:
Oct. 16 1852. 40000 Mexicaansche met den Arend. f 2,78 1/2 zilver.
" 23 " 40000 " " " " " 2,76 1/2 " "
" 30 " 40000 " " " " " 2,72 1/2 " "
Nov. 6 " 40000 " " " " " 2,69 1/2 " "
" 13 " 40000 " " " " " 2,71 1/2 " "
" 20 " 40000 " " " " " 2,70 1/2 " "
" 27 " 40000 " " " " " 2,70 1/2 " "
Dec. 4 " 40000 " " " " " 2,70 1/2 " "
" 11 " 40000 " " " " " 2,70 1/2 " "
" 18 " 40000 " " " " " 2,70 1/2 " "
" 24 " 40000 " " " " " 2,67 1/2 " "
" 31 " 40000 " " " " " 2,76 " "
Jan. 22 1853. 40000 " " " " " 2,63 1/2 "

Aanvoer.

Van Rotterdam per ned. schip Eugenia kapt. G. J. Bargman agt. van Ommeren Rueb en co.
54 kn. aardewerk 11 bn. doek 485 kn. kat. goederen 10 bn. roedgaren 101 kn. ruw katoen 10 kn. rood katoen 64 bn. drillings 184 kn. wit katoen 22 do. idem 2 bn. bukskin 440 do. koffij zakken 217 vn. boter 200,000 n. f. ijs 10 vs. zilv. specie N. H. M.
300 keld. genever 200 vs. boter v. Ommeren Rueb en co.
12 kn. wijn 8 do. papier Order.
12 kn. provisien 1 do. kaas v. d. Bissen.
5 kn. papier Metzendorff Wilmans en co.

Van Pecalongan per ned. ind. bark Batavia gez. Tan Ingok.
109 pic. ijs ousde lad. v. Batavia.
913 1/2 pic. spiker Peine Stricker en co.
585 1/2 pic. tabak Orij Tiangdjoen.
288 1/2 pic. suiker v. Ommeren Rueb en co.
200 kn. zeep B. Kopersmit en co.
huis raad en bagage Anthonijs.
1 kt. provisien 1 pak kleedjes Mevrouw van de Pool.

Van Rotterdam per ned. schip Ridderkerk kapt. H. Nolte agt. B. Kopersmit en co.
600000 n. f. steenkolen 10 vs. zilv. specie N. H. M.
54 kn. manufact. de Weerd Ruyl en co.
6 do. provisien 21 do. bezen genever 100 vn. boter van der Does.
15 kn. manufact. Metzendorff Wilmans en co.
6 kn. idem. E. Moormann en co.
1 do. idem. B. Sanier Suermont en co.
5 kn. hoeden E. M. Gunprich.
1 kt. 2 fanteuils Moor. de Jong.
1 do. idem. Mejufv. de Paulie.
1 do. manufact. H. Straws.
3 do. provisien v. d. Bissen.
1 do. boeken Vaupel en co.
1 kt. kleederen 1 do. diversen 6 kn. papier v. Ommeren Rueb en co.
100 kn. dranken diversen 40 oxh. wijn 25 do. azijn v. d. Does.
1 muziek stuk 2 ms. bitter 12 coll. provisien 18 rol. zeildoek 70 vs. verf 90 kruik lijn-olie 1 kt. verkwasten 25 ps. rookveesch 1 kt. saucij: 55 vs. gelacht 80 hammen 200 ps. boter 60 mn. water Order.

Van Padang per ned. ind. bark Soetan Iskander kapt. M. L. Pike
7400 pic. koffij. Haager en Schuurman.
200 do. idem Tan Kepeng.
200 do. idem Tan Honggie.

42 1/2 pic. kassia 43 1/2 do. zw. peper 1/2 do. buff. hoorn 304 st. do. huiden 5 1/2 pic. foelie 45 1/2 notennuscaat Gouw Kian hian.
2 doz. eur. ijzeren en kop. sloten 1 kt. speelgoed 1 blik zweepen 5 mn. jap. aardewerk 28 st. gedr. lappen etc. 7 do. d^o. katoen 4 do. servet goed 15 1/2 doz. kat. parapluen en parasols 1 1/2 doz. scheermessen 1 pr. bendi laatharna 1 liquer stel 1 1/2 doz. inkt 21 pr. stygbeugels 6 potjes gest. salm T. B. Intveld.
38 kn. benzoin Metzendorff Wilmans en co.
127 pic. rotting 5 kn. benzoin GouwKianhian.

Van Tagal per ned. schip Otto kapt. P. Flens.

400 pic. tin 3000 do. koffij 100 do. rotting 50 do. spanhout 5003 1/2 pic. suiker 4041 1/2 do. koffij ladi v. Nederland N. H. M.

Uitvoer.

Naar Nederland per ned. schip Otto kapt. P. Flens.

400 pic. tin 3000 do. koffij 100 do. rotting 50 do. spanhout 5003 1/2 pic. suiker 4041 1/2 do. koffij 150 do. tin N. H. M.
2 kn. man. cigaren L. M. F. Plate.

Naar Indramajoes per ned. ind. bark Indramajoes gez. Gouw Tjoesjeng.

1 pak batav. bat. kleedjes Tan Koengoen.
50 st. planken 188 do. bakken 1 maand diversen 4 vn. bier 1 do. wijna 4 pak bloempotten 1 kt. zilv. sp. matten Tiedeman en v. d. Burg.
4 pak chin. gedr. tjoemietjoemie 60 pic. bat. nila 22 ton lamp-olie 2 kn. eur. speelkaarten 1000 pak chin. do. 2 kn. do. vuurwerk 1 pic do. gekl. papier 40 pak do. rood do. 60 kn. thee 2 corgs. slendangs 2 kn. chin. pajongs 1/2 legger arak 2 kn. brandewijn 2 do. madera 1 do. chin. sigaar dozen 4 pak do. zijde garen 11 pr. do. muilen 1 doz. kousen 1 do. pennemessen 35 ton lamp olie 60 bossen rotting 2 doz. stoelen 13 kn. madapollams de Gezagvoerder.
1 tromm. kleederen 1 vatje oetwaren 1 pak sloten Salomans.
75 pic. zw. ijs 16 kn. thee 13 pakk. lampetten 4 kn. lengheng 2 pak chin. offer papier 1 do. do. wierook 10 vs. verf 800 ps. do. pajongs 1 kt. thee en diversen chin. kramerijen 8 st. gras linnen 200 bn. chin. aardewerk Lis Hoetjioe.
1 kistje gember 1 ijs ousp Tiedeman en v. d. Burg.
3 bal chin. zijde goederen 15 hn. gekleerd katoen 16 kn. thee, de Gezagvoerder.
2 va. loodwit van den Broek en co.
1 kt. chin. zijde goederen 1 st. laken 200 bossen offer papier 1750 zilv. sp. matten Lim Koetsjoej.

Naar Padang per ned. ind. bark Jatieliong gez. Kiangkoen.

6 corgs. jav. tabak 3 1/2 do. do. led. kisten 15 1/2 do. do. sierie dozen 2 1/2 do. rotting matten 6 tonnen staal 18 ps. ledere muilen 42 do. jav. mutsen 30 do. ledige tonnen 31 do. do. kl. 3 1/2 corgs. blik. trommels 8 pees datjin 2 kn. speelkaarten 1 1/2 pic. confituren 4 ps. datjin 2 krandj. jav. tabak 30 vn. tarwe meel 2 kn. eur. kat. garen lad. van Samarang Gezagvoerder.
72 pic. suiker 4 corgs. jav. tabak 54 pic. suiker 10 krandj. tabak. lad. v. Samarang Kiangkoen.
70 pr. schoenen de Snyder.
240 tonn. staal 20 kisten 4 balen madapollams 40 pak chin. papier pajongs 3 do. do. offer papier 12 hn. goenij zakken 4 vn. awer. meel 4 kn. chin. vuurwerk 1 kt. batav. bat. doeken 10 doz. eur. potlooden 6 do. do. spiegels 1000 ps. do. do. 60 pak. eur. kop. knoopen 20 pees ijzeren bijlen 60 doz. chin. valsche gouddraad 1 pak lampetten 193 do. chin. pajongs 2 do. do. provisien 2 1/2 pic. oud koperwerk 1 kt. eur. ijs. sloten 1 do. bat. blik. doos 12 pic. eur. ijs 5 kn. do. valsche gouddraad 10 pakjes zijde garen 300 ps. chin. spiegeltjes 8 tonn. soja 2 kn. chin. valsche 3 do. tanab. bat. doeken 7 corgs. batav. do. do. 400,000 ps. naalden 19 cattjes eur. coralen 1/2 do. chin. thee 116 corgs. bat. doeken 20 do. do. sarongs 1 kt. bamb. hoeden 10 cattjes chin. champioen 1 corgs. do. zijde broeken 320 pak chin. medicijn 1 pak batavia lampetten 1 kt. 1 ton siam gest. kemoeng 8 pak chin. thee 171 pic. batav. nila 5300 st. goenij zakken 200 pic. wit ijs 30 do. zw. do. 1 ps. mal steen 1 kt. chin. speelkaarten 24 corg. batav. bat. doeken 4 paren vrouw muilen 5 dozen chin. valsche gouddraad 100 stell. stalen pannen 80 kn. thee lad. v. Batav. Lim Hoa 19 st. balen Hunter Houghton en co.

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip Johannes Marinus kapt. J. van Delft.

120 pic. rotting 350 do. tin N. H. M.
1 st. lood aan boord geb. lad. v. Bremen.

Naar Soerabaya per ned. ind. schip Alfuick gez. Sech Abdal Kadier Baradja.

15 oxh. roedewijn Busing Schroder en co.
3 kn. provisien L. Platon.
100 zak. tarwe J. Arathoon.
3 kn. glaswerk 1 do. hoed 3 do. diversen 2 vs. ijzerwaren J. Thomas.
3300 st. bandj. zakken E. Moormann en co.
1 kt. eur. mousseline 1 do. do. chitsen 1 do. tanab. doeken 5 do. do. slendangs 3 corgs. do. sarongs 3 do. madr. shawls 2 do. do. doeken 1 do. do. hoofd banden Hadjie Mohamat Arip.
2 kn. bat. slendangs 2 bn. eur. roedgaren Tan Kepeng.
110 pic. ijs 1 do. draad 12 st. amb. hout 1 vat vischkuiten 5 sak. anjisaad 5 vatjes spijkers 1 kt. chin. ruwe zijde de Gezagvoerder.
14 kn. bier 6 do. cognac 2 do. vrucht. op water 22 blikken provisien 5 kn. eng. zuren 2 do. caude-cologne 1 do. portwijn 1 do. provisien 2 do. laken 7 st. eng. drills 14 do. eur. ginghams 1 kt. wit katoen 3 do. eur. longcloths 2 st. do. everlast 1 do. do. tri. cots 1 do. do. broekgoed 1 kt. batav. bat. sarongs 12 grosse. agrementen 2 kn. sardijntjes 1 do. eur. broekgoed 12 st. do. 1 kt. chin. spiegeltjes 150 pr. muilen 22 st. leder 1 kt. chin. go. borduurdemulien 13 1/2 corg. leder 1 kt. eur. tjeles 1 do. do. zw. hoeden 4200 pakjes lampetten 900 do. do. 2 kn. eur. chitsen 30 st. do. mousseline 9 do. do. dorias 18 doz. doeken 10 st. chin. grasselinnen 7 doz. eur. zijde doeken 1 kt. jap. pajongs 40 pak. eur. speelkaarten 2 st. wandel stokken 6 kn. roedewijn 5 do. rhye. wijn 5 do. sla-olie 5 do. spermacetie kaasren 3 kn. champagne 1 do. eur. borden 2 doz. do. bitter 1 kt. do. canfituren 23 blik provisien 1 kt. hammen 1 do. holl. papier 1 do. ong. katoen 2 do. absinthe 2 do. glaswerk 5 do. kazen 1 do. kommetjes schotelletjes 1 do. orleans 7 st. eur. tjeles 4 doz. do. bretellen 7 st. do. wij. 49 do. do. dorias 1 kt. do. doeden 1 do. do. katoen 3 doz. do. veaten goed 7 doz. franjes 3 st. ong. katoen 30 do. leder 1 kt. katrollen met ketting 10 schrijfflampen 1 kt. koperloten 51 doz. messen vorken 2 ks. saucijs 15 blik provisien 8 do. do. 15 vs. boter 5 vn. madera wijn 1 vat harpuijs 5 do. loodwit 1 krandj. borden 10 blikken meel 1 kt. vrische klok 2 harmonicas 1 corg. leder 1 kt. provisien 1 naigaren 220 ks. zeep 2 do. caude-colog. ne 6 grosse knoopen 1 kt. eur. bitter 1 vt vischkuiten 3 kn. glaswerken 1 do. lampbollen 1 do. harmonicas 4 pakjes naalden 2 kn. tafel messen 14 ps. koper sloten 3 verlake 2 kn. gorgeslettes 75 keld. genever 1 kt. laken 2 rol zijde 2 do. everlast 5 st. do. w. katoen 3 do. grasselinnen 10 do. eur. chitsen 1 kt. bretellen 9 do. doeken 1 kt. chin. blanketsel 2 pakjes do. medicijnen 36 ks. ca. de-cologne 36 doos scheermessen 16 pees chin. boeken 47 stalen pannen 10 doos chin. verf 3 harmonicas 20 pr. muilen 10 pak. 1 riem chin. papier 6 pr. schoenen 1 kt. muilen 87 pr. do. 6 kn. bier 1 do. speelgoed 1 do. inkt. 1 do. eur. borden 2 do. rood. wijna 1 do. zuren 1 do. chin. verguld papier 2 pak do. do. 1 riem fr. papier 13 pr. chin. muilen 1 led. trommel 24 doz. speel. goed 15 pak chin. vuurwerk 4 jap. bakjes 6 doz. vorken 1 kt. bretellen 1 corgs. chin. zijde garen 3 doz. wandel stokken 4 corg. leder 1 kt. water glas 19 ps. bloempotten 2 doz. bitter 1 kt. glas. werk 2 do. vuurwerk 5 vn. loodwit 2 do. harpuijs 9 kn. kase. 50 do. zeep 2 ps. chin. laataarns 3400 pak do. lampetten 1 kt. hagel 10 ps. stoelen Kraakos.
12 corgs. bat. bat. sarongs 7 do. do. kleedjes 10 st. chin. ha. hangel 65 pak. offer papier 2 krandj. aardewerk 6 pak vlieg. papier 80 ks. thee 2 kn. wijnglazen 5 do. lengheng 1 do. stroo. hoeden 30 pak chin. pennens 3 corg. do. schoenen 2 do. servettes. goed 1 zak djalie 10 pak gest. vruchten 20 ton chin. geelbe. Kos Tjiang.
30 pul lijn olle 10 vs. boter 1 kt. verf 2 do. provisien v. d. Meulen 5 kt. papier Haager en Schuurman.
4010 ps. vloer steenen de Gezagvoerder.
4 doz. kommetjes 2 do. rozenwater C. L. Coulster
8 vs. crepe kruid Vaupel en co.
1 hendie Said Mohamat Aijdiel.
126 rol chin. zijde goederen 1 1/2 corg. slendangs 7 doos gouddraad 3 kn. chin. muilen 2 do. do. speelkaarten 1 do. bamboes hoeden 1 do. chin. spiegeltjes 9 do. do. lengheng 3 do. do. thee 4 1/2 pic. spanhout 2 do. blinde sproeten 2 kn. chin. valsche gouddraad 1 kt. chin. drooge oetwaren 2 do. do. lengheng 2 pak do. pajongs. do. do. medicijn 2 do. do. roode rijst 1 kr. papieren laataarns 1 krandj. papier 2 kn. gedr. oesters 1 do. chin. thee 2 do. do. meel 20 corg. lijnwaden 8 pees bamb. hoed 4 ton gandarias 11 pic. was 500 sp. matten Tan Angkang.
160 ps. sp. matten 8 kn. kat. goederen en kramerijen 1 pakje arab. ghie Sech Said Magros.
6 ton gandarias 1 kt. sirie dozen 1 st. chin. offer huises van papier. Kos Tjiang.
17 pic. comijnensaad 3 1/2 do. ambalo Said Omar bin Aijdroos.
3 batav. bat. kleedjes 1 do. madr. chitsen 3 corgs. sarongs 1 kt. chin. schoenen 1 corg. arab. zijde tjelees Said Omar bin Hassan.
1 kt. jap. pajongs Said Alowie Segaf.
1 pak jap. zijde 6 vs. boter Sech Said Oesman.
15000 sp. matten Said Mohamat Aijdiel.
25 kn. chin. pajongs 2 pic. do. agaragar Tan Angkoeng.
1 koebeest. Said Hamit.
15 st. zijde ginghams 10 do. eur. chitsen Sech Abdulla Hoessin.
10 realen goudwerk Said Mohamat Aijdiel.
4 corg. bamb. hoeden 15 pr. chin. schoenen Kos Tjiang.
1 kt. rood katoen 1 do. eur. doeken Sech Said Maget.
2 vn. bier 1 kt. wijna 1 do. provisien 2 md. idem 2 kn. diversen John Pryce en co.
1 kt. boeken B. Sanier Suermont en co.
4 kn. manufact. Campredon.
1 tromm. kleeding van Riet.
2 kn. likeur 3 do. suikerwerk 4 do. saksie S. M. Gunprich.
13 kn. manufact. Busing Schroder en co.
2000 sp. matten Tjio Eng.
1 kt. dranken 1 do. provisien Haager en Schuurman.
23 blad koper 7 vs. spijkers 3 bn. lakan 25 ks. champagne 100 do. cognac 24 kn. manufact. B. Sanier Suermont en co.
1 kt. madapollams 15 pic. comijnensaad Sech Said Maget.
5 pic. kruidnagelen 1 pak gedr. tjoemietjoemie 1 krandj. aardewerk 1 ton gest. gandarias 10 vn. chin. geeloker 5 kn. do. offer. w. rook 2 do. do. lengheng 1 do. do. papieren laataarns 1 do. do. oetwaren 2 do. do. goederen en kramerijen Tan Angkoeng. en diversen Gouvernements goederen.

Théâtre Français de Batavia.

Direction de M. Honoré Couget.

Lundi, 24 Janvier 1853.

Quatrième représentation du cinquième mois de l'abonnement.

LE SONGE D'UNE NUIT D'ÉTÉ.

Gedrukt te Batavia, bij W. BRUJNING.